

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY
ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz

Kontakt: e-mail: KancelariaUSBDG@stat.gov.pl
tel. 52 366 93 90
faks 52 366 93 56

Internet: <http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W SIERPNIU 2015 R.

Nr 8/2015

opublikowany 28.09.2015

- ⇒ W sierpniu 2015 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku o 1,1% (przed rokiem spadek o 0,6%).
- ⇒ Stopa bezrobocia rejestrowanego (13,3%) spadła w skali roku o 2,5 p. proc., a w stosunku do lipca 2015 r. spadła o 0,3 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło więcej ofert pracy w porównaniu z sierpniem 2014 r. i lipcem 2015 r.
- ⇒ W sierpniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło wolniej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 2,9%, w analogicznym miesiącu 2014 r. wzrost o 3,0%).
- ⇒ W porównaniu z sierpniem 2014 r. spadły ceny większości artykułów żywnościowych; wzrosły natomiast koszty użytkowania mieszkania oraz ceny usług związanych ze zdrowiem i kulturą.
- ⇒ Ceny zbóż w skupie obniżyły się zarówno w skali miesiąca jak i roku. Za ziemniaki na obu rynkach płacono mniej niż w lipcu br., ale więcej niż w sierpniu ub. roku. Ceny skupu żywca wieprzowego były niższe, a żywca wołowego wyższe w obu analizowanych okresach. Za 1 kg żywca drobiowego płacono więcej niż w lipcu br., ale mniej niż przed rokiem. Obniżyły się również ceny mleka w skupie, zarówno w skali miesiąca, jak i roku. Na targowiskach cena pszenicy była niższa niż przed miesiącem i rokiem, a żyta odwrotnie — wyższa w obu analizowanych okresach. Targowiskowe ceny prosiąt przeznaczonych do dalszego chowu obniżyły się w obu analizowanych okresach. Pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem br. uwarunkowania do chowu trzody chlewnej.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku (o 4,0%, wobec spadku o 1,4% w sierpniu ub. roku). W skali roku odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 13,2% (przed rokiem notowano spadek o 3,7%).
- ⇒ Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż w sierpniu 2014 r. (o 46,5%). Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący mieszkania indywidualne.
- ⇒ W sierpniu odnotowano wzrost w skali roku sprzedaży detalicznej o 7,0%, a sprzedaży hurtowej — o 1,8%.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu 2015 r.”

ukazał się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy:
<http://bydgoszcz.stat.gov.pl>
w dniu 28 września 2015 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w sierpniu 2015 r. ukształtowało się na poziomie 241,9 tys. osób, tj. o 1,1% wyższym niż przed rokiem (w sierpniu 2014 r. niższym o 0,6%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 13,3%, tj. o 2,5 p. proc. mniej niż przed rokiem.

W sierpniu 2015 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,1%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w: przetwórstwie przemysłowym (o 2,4%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,3%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,6%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w budownictwie (o 10,9%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2015		I–VIII 2015	
	w tys.	VIII 2014 = 100	w tys.	I–VIII 2014 = 100
O g ó ł e m	241,9	101,1	241,1	100,9
w tym:				
Przemysł	126,5	102,3	126,2	102,8
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	117,6	102,4	117,4	102,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,3	102,3	6,2	101,8
Budownictwo	18,7	89,1	18,5	88,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	48,3	101,6	47,7	100,3
Transport i gospodarka magazynowa	14,3	108,1	14,1	107,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2,8	98,2	2,8	98,7
Informacja i komunikacja	2,0	98,0	2,1	95,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,2	99,0	4,2	98,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	13,3	98,7	13,3	97,2

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010=100)

W odniesieniu do lipca br. przeciętne zatrudnienie wzrosło o 0,3%, w tym najbardziej w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,8%).

Na tle pozostałych województw w sierpniu 2015 r. Kujawsko-Pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

W końcu sierpnia 2015 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 105,4 tys. osób i była o 22,6 tys. osób mniejsza niż w sierpniu 2014 r. (o 17,7%) i o 2,3 tys. osób mniejsza (o 2,1%) niż w lipcu 2015 r. Kobiety stanowiły 57,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 56,2%).

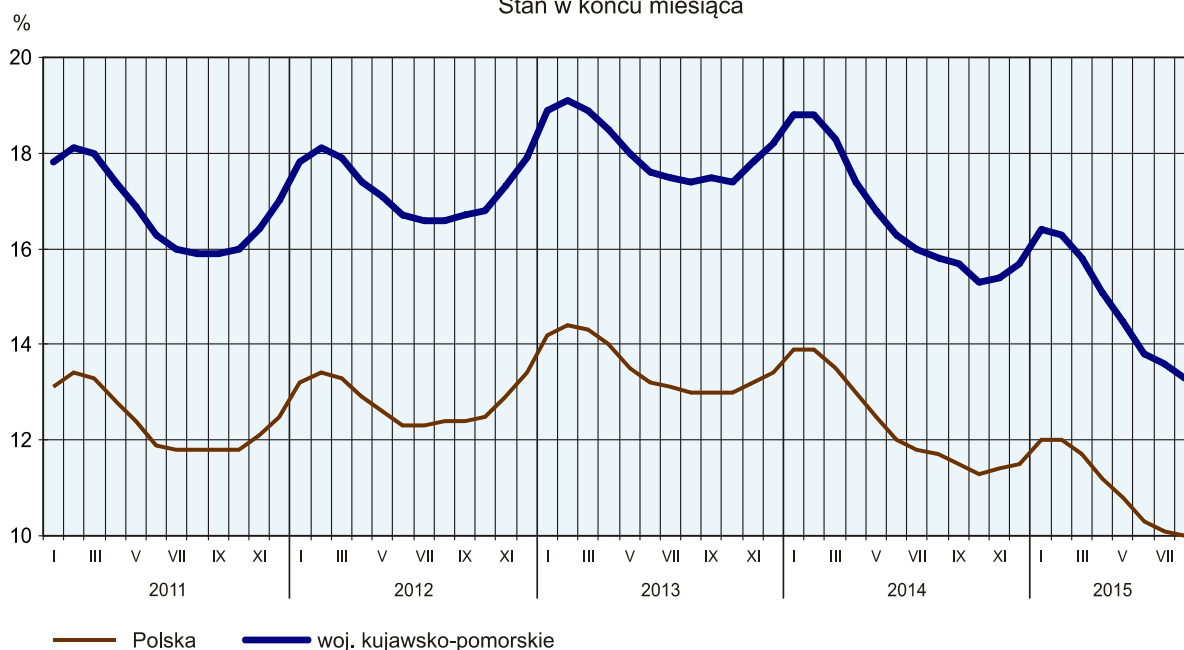
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2014	2015	
		VII	VIII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	128,0	107,7	105,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,2	13,4	11,8
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,8	15,6	14,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	15,8	13,6	13,3

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu sierpnia 2015 r. ukształtowała się na poziomie 13,3% (w kraju była niższa o 3,3 p. proc.). W stosunku do sierpnia ub. roku była niższa o 2,5 p. proc., a w porównaniu z lipcem 2015 r. niższa o 0,3 p. proc. *Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (16,2%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (6,5%).*

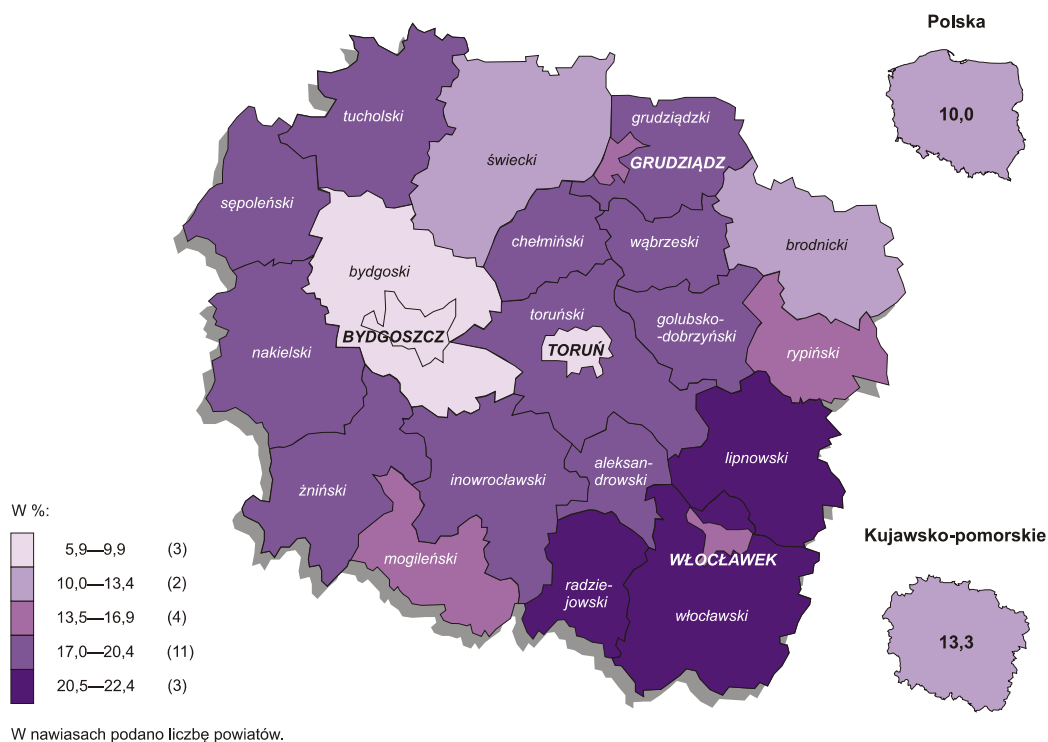
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w sierpniu br. nadal należały powiaty: włocławski (22,4%, wobec 25,2% w sierpniu 2014 r.), radziejowski (21,8%, wobec 23,4%) oraz lipnowski (20,9%, wobec 23,6%), a o najniższej Bydgoszcz (5,9%, wobec 8,0%) oraz Toruń (7,2%, wobec 9,1% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, w największym stopniu w powiecie grudziądzkim (o 5,5 p. proc.), powiecie chełmińskim (o 3,8 p. proc.) oraz powiecie aleksandrowskim (o 3,4 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2015 R.
Stan w końcu sierpnia

W sierpniu 2015 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 11,8 tys. osób bezrobotnych, tj. o 11,1% mniej niż przed rokiem i o 11,9% mniej niż w lipcu 2015 r. Zmniejszył się udział osób dotychczas niepracujących (o 4,3 p. proc., tj. do 16,8%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do sierpnia 2014 r., udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,5 p. proc., tj. do 3,4%), udział absolwentów (o 0,5 p. proc., tj. do 10,1%) oraz udział osób rejestrujących się po raz kolejny (o 0,3 p. proc., tj. do 84,6%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,5%.

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 14,1 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 5,3% niż w sierpniu 2014 r. i o 10,0% mniej niż w lipcu 2015 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,7 tys. osób (przed rokiem 6,8 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 1,3 p. proc. w ujęciu rocznym (do 47,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 3,3 p. proc., tj. do 23,0%) oraz udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe (o 0,6 p. proc., tj. do 0,5%). Udział bezrobotnych wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców pozostał na niezmiennym poziomie (12,8%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 13,1%.

W końcu sierpnia 2015 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 88,7 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w stosunku rocznym zmniejszył się o 2,0 p. proc. (do 84,1%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy**³ w końcu sierpnia br. stanowili 87,9% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 88,6%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne⁴, których udział w liczbie

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ W związku z nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. 2015 r. poz. 149 z późniejszymi zmianami) dane o bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy ogółem są nieporównywalne z danymi wcześniej opublikowanymi.

⁴ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku o 1,8 p. proc. Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 2,2 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,9 p. proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	VIII 2014	2015	
		VII	VIII
w procentach ogółem			
Do 30 roku życia	.	28,9	29,1
w tym do 25 roku życia	17,5	15,4	15,3
Długotrwale bezrobotne	61,9	60,4	60,1
Powyżej 50 roku życia	23,9	26,1	25,8
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	.	17,6	17,7

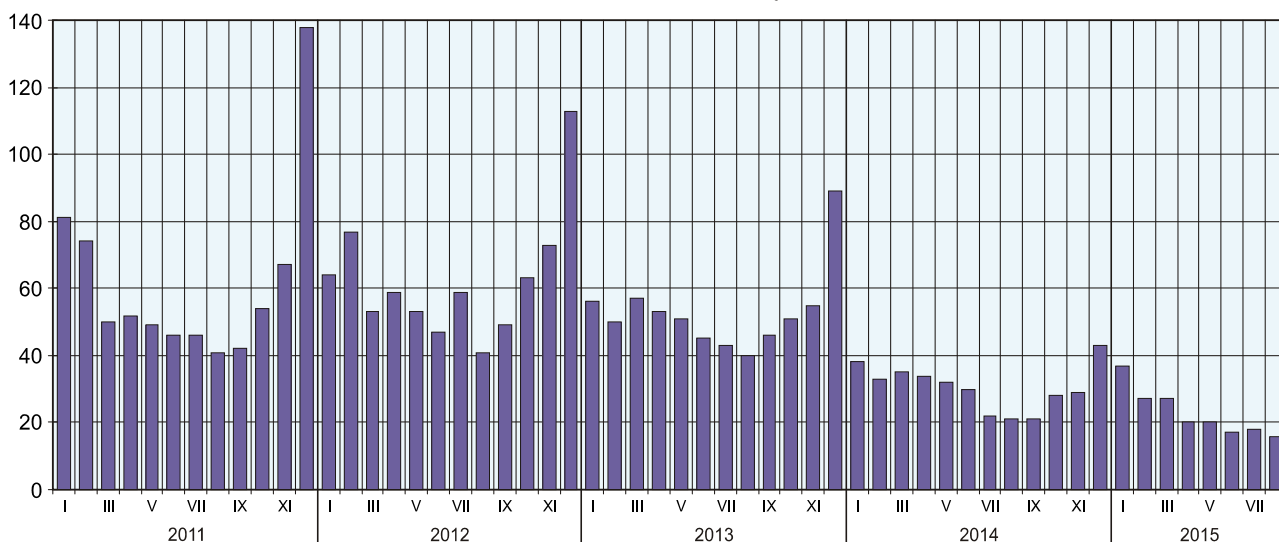
Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (o 1,5 p. proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,2 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 1,3 p. proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych:

Bezrobotni	VIII 2014	2015	
		VII	VIII
w procentach ogółem			
Bez kwalifikacji zawodowych	34,8	34,9	35,0
Bez doświadczenia zawodowego	22,6	21,2	21,3
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	14,9	16,2	16,4

W sierpniu 2015 r. do urzędów pracy zgłoszono 8,7 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to więcej o 1,4 tys. w porównaniu z sierpniem 2014 r. i o 0,3 tys. więcej niż w lipcu 2015 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 16 bezrobotnych (odpowiednio 21 przed rokiem i 18 przed miesiącem).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu sierpnia 2015 r., 5 zakładów pracy zapowiedziało w najbliższym czasie **zwolnienie** 285 pracowników (przed rokiem odpowiednio 16 zakładów i 842 pracowników).

WYNAGRODZENIA

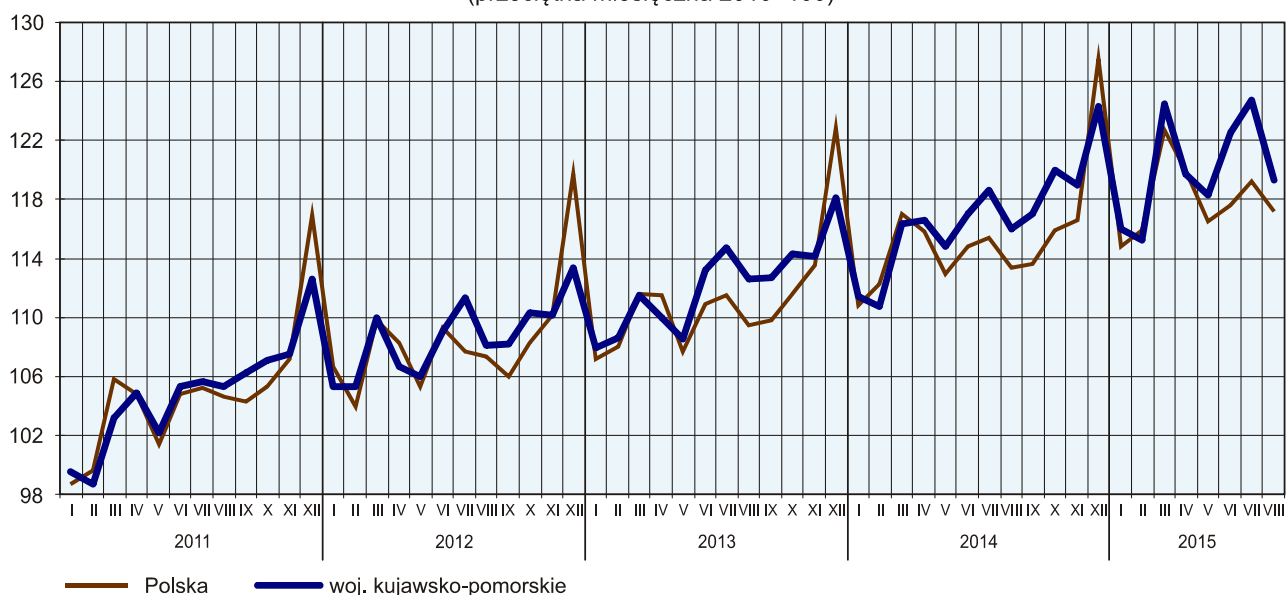
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 3398,70 zł (w kraju 4024,95 zł) i było o 2,9% wyższe niż w sierpniu 2014 r. (przed rokiem wzrost o 3,0%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2015		I–VIII 2015	
	w zł	VIII 2014 = 100	w zł	I–VIII 2014 = 100
O g ó ł e m	3398,70	102,9	3413,75	103,6
w tym:				
Przemysł	3518,75	103,0	3541,62	102,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3492,08	103,1	3517,93	102,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3541,32	100,8	3561,71	102,8
Budownictwo	3511,16	101,2	3450,38	104,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3264,31	103,4	3303,89	106,8
Transport i gospodarka magazynowa	2881,47	103,7	2845,94	104,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2860,34	104,9	2740,29	102,2
Informacja i komunikacja	4989,79	101,3	5018,51	98,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3742,64	104,2	3741,56	103,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2489,82	105,4	2475,07	101,3

W porównaniu z sierpniem 2014 r. we wszystkich sekcjach odnotowano wzrost przeciętnych wynagrodzeń. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły płace w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 5,4%), zakwaterowanie i gastronomia (o 4,9%), obsługa rynku nieruchomości (o 4,2%), transport i gospodarka magazynowa (o 3,7%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,4%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 3,1%).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010=100)

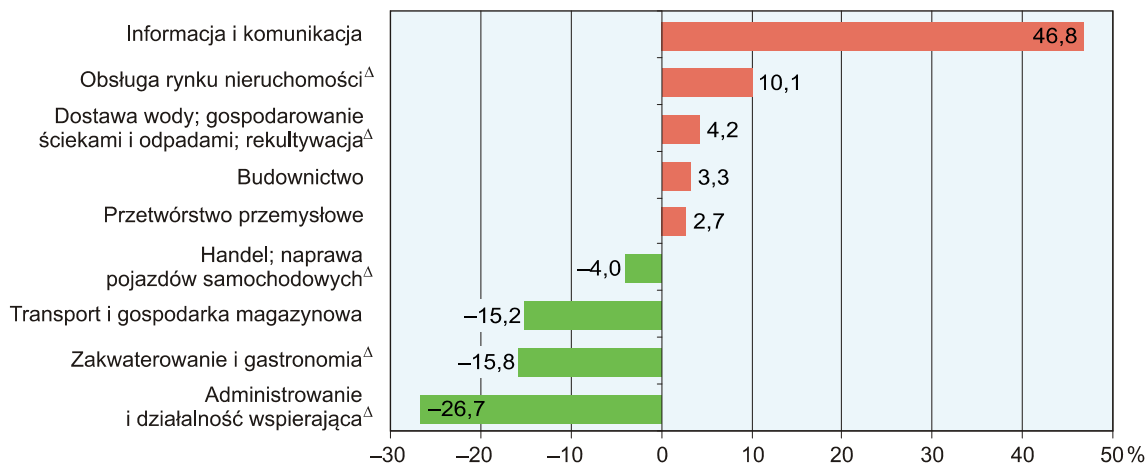
W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w sierpniu br. najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni m.in. w sekcji informacja i komunikacja (o 46,8% wyższe) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 10,1% wyższe). Najniższe wynagrodzenia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 26,7% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 15,8%).

W odniesieniu do lipca 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie niższym (o 4,4%), w tym najbardziej zmalało w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,5%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2015 r. uplasowało się na 14 miejscu w kraju.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE W SIERPNIU 2015 R.

CENY DETALICZNE

Ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych w sierpniu 2015 r. były niższe niż przed rokiem.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” największy spadek cen odnotowano w przypadku: kaszy jęczmiennej (o 9,3%), ryżu (o 3,5%) i mąki pszennej (o 1,7%). Zwiększyły się natomiast ceny bułki pszennej (o 2,4%).

Mniej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso. W skali roku odnotowano spadek cen: mięsa wieprzowego z kością — schab środkowy (o 10,1%), kurcząt patroszonych (o 5,6%), mięsa wołowego z kością — rostbef (o 3,8%). Wzrosła cena mięsa wołowego bez kości — z udźca (o 0,6%). Spośród badanych wędlin odnotowano spadek ceny kielbasy suszonej — o 4,1% i szynki wieprzowej gotowanej — o 2,6% oraz kielbasy wędzonej — o 1,8%. Z kolei wzrosła w skali roku cena fileta z morszczuka mrożonego — o 14,4%.

W grupie „mleko i sery” największy spadek cen dotyczył sera dojrzewającego (o 9,3%). Ponadto spadek cen nastąpił w przypadku: mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 7,8%) i mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 5,3%) oraz sera twarogowego półtłustego (o 1,7%) i śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 0,6%). Cena jaj kurzych utrzymała się na podobnym poziomie jak w ub. roku.

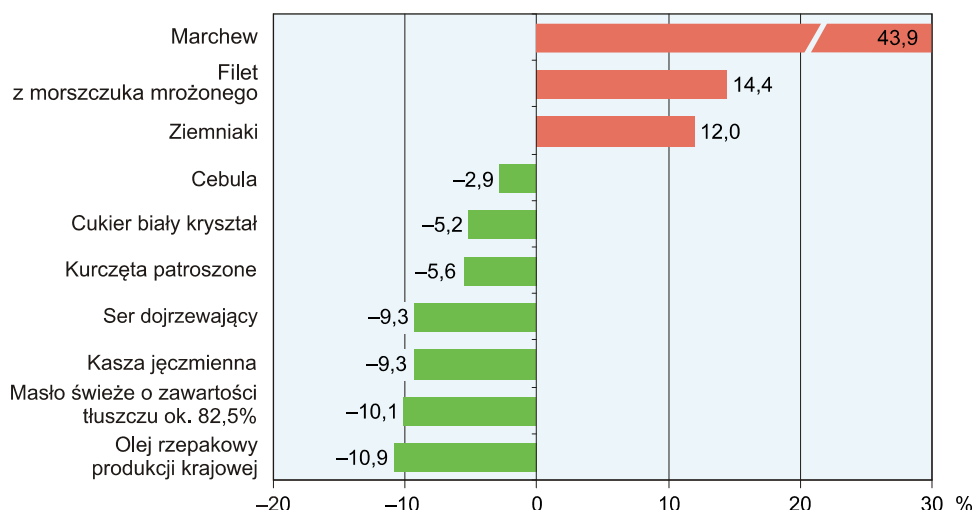
W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” odnotowano spadek cen oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 10,9%) oraz masła świeżego o zawartości tłuszczu 82,5% (o 10,1%). Margaryna podrożała o 0,3%.

Spadki cen wystąpiły również w grupie „owoce i warzywa”. W skali roku obniżyły się ceny cytryn (o 13,4%) i cebuli (o 2,9%). Znacząco wzrosły natomiast ceny marchwi (o 43,9%), a także jabłek (o 22,6%), ziemniaków (o 12,0%) oraz pomarańczy (o 7,1%).

Spadek w skali roku odnotowano ponadto w przypadku: cen cukru białego kryształ (o 5,2%), piwa jasnego, pełnego butelkowanego (o 4,4%) i czekolady mlecznej (o 1,1%). Wśród pozostałych artykułów wzrost cen objął papierosy (o 5,1%), a także sok pitny jabłkowy (o 4,8%) i kawę naturalną mieloną (o 1,5%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W SIERPNIU 2015 R.

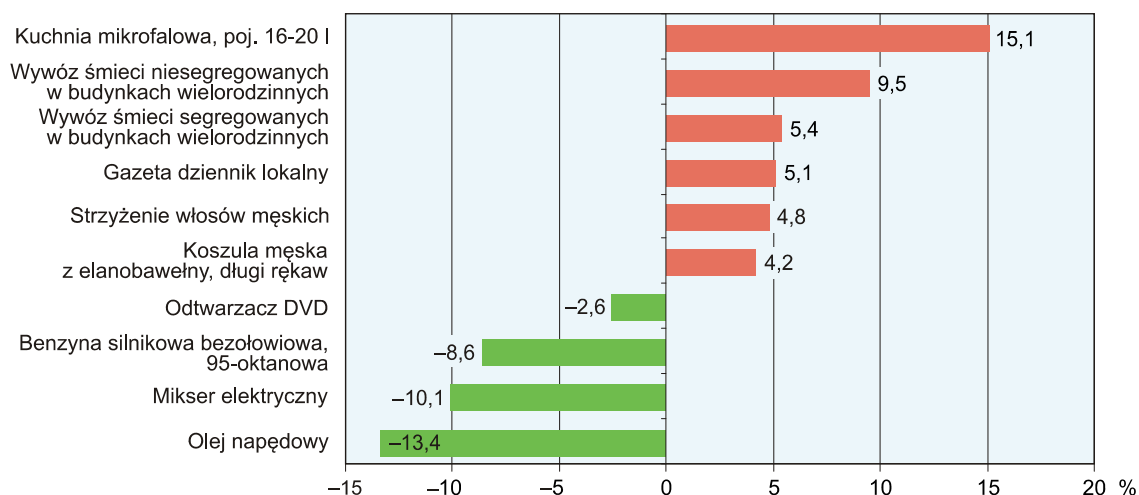
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W sierpniu 2015 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Wzrosła opłata od osoby za wywóz śmieci niesegregowanych (o 9,5%) i śmieci segregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 5,4%). Zanotowano także wzrost opłat za zaopatrzenie w ciepłą wodę (o 2,2%) oraz za zimną wodę z sieci wodociągowej (o 1,8%). Odnotowano spadek ceny węgla kamiennego (o 2,0%) w skali roku.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W SIERPNIU 2015 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W skali roku spadły ceny oleju napędowego — o 13,4% oraz benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej — o 8,6%. Obniżyła się także cena przejazdu taksówką osobową (taryfa dzienna) — o 0,1%. Natomiast opłata pasażerów komunikacji miejskiej za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim kształtowała się na tym samym poziomie co przed rokiem.

Wzrost cen objął towary i usługi związane ze zdrowiem, np. wzrosła cena wizyty u lekarza specjalisty — w porównaniu z sierpniem 2014 r. o 1,7%. Odnotowano także wzrost cen towarów i usług związanych z kulturą, np. cena biletu do kina wzrosła w skali roku o 0,9%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych obniżyły się w skali roku m.in. ceny: miksera elektrycznego (o 10,1%), odtwarzacza DVD (o 2,6%) oraz naprawy obuwia mę-

skiego (o 0,8%). Wzrost cen dotyczył m.in.: kuchni mikrofalowej, o pojemności 16–20 l (o 15,1%), gazety — dziennika lokalnego (o 5,1%), koszuli męskiej z długim rękawem (o 4,2%), oczyszczania chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego (o 3,4%) oraz spodni (6–11 lat) z tkaniny typu jeans (o 0,1%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w sierpniu br. przeciętne ceny większości produktów rolnych w skupie i na targowiskach były niższe zarówno w skali miesiąca jak i roku. W porównaniu z lipcem br. wyższe były jedynie ceny żywca wołowego i drobiowego w skupie oraz żyta na targowiskach. Wyższe niż przed rokiem były ceny ziemniaków na obu rynkach, żyta na targowiskach i żywca wołowego w skupie. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej był niższy niż przed miesiącem.

Sierpień charakteryzował się bardzo małą ilością opadów deszczu i wysoką temperaturą, często powyżej 30°C. To sprawiło, że pogłębił się stan suszy, który w bieżącym roku utrzymywał się od początku czerwca, a niedobór wilgoci praktycznie od okresu jesienno-zimowego. Susza opóźniła wykonywanie uprawek pozniwnych oraz siew rzepaku ozimego i poplonów.

Średnia temperatura powietrza według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu wyniosła 22,1°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 4,3°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 36,1°C, a minimalna 6,9°C. Średnia suma opadów atmosferycznych (ok. 3,9 mm) stanowiła 6% normy z wielolecia. W sierpniu 2015 r. odnotowano 3 dni z opadami.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–VIII 2015		VIII 2015		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	VIII 2014 = 100	VII 2015 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	203,5	104,1	165,9	140,0	440,6
w tym:					
pszenica	154,9	103,2	127,3	134,4	461,5
żyto	12,8	90,7	10,5	126,1	463,8

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. ^c Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec–sierpień br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był większy niż w ub. roku o 4,1%, w tym pszenicy — większy o 3,2%, a żyta mniejszy o 9,3%. W sierpniu br., dostawy zbóż do skupu były czterokrotnie większe niż przed miesiącem — łącznie skupiono ich 165,9 tys. t. Skup pszenicy i żyta w tym okresie również był czterokrotnie większy. W porównaniu z sierpniem ub. roku odnotowano wzrost podaży obu zbóż; pszenicy o 34,4%, a żyta o 26,1%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–VIII 2015		VIII 2015		
	w tys. t	I–VIII 2014 = 100	w tys. t	VIII 2014 = 100	VII 2015 = 100
Żywiec rzeźny ^b	291,4	105,5	21,4	114,8	89,0
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	40,8	112,9	2,7	112,1	81,9
wieprzowy	160,6	101,6	9,4	96,0	92,9
drobiowy	89,3	110,0	9,2	144,2	87,0
Mleko ^c	531,4	98,9	68,0	98,6	97,1

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku roku **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 5,5% od notowanego odpowiednio przed rokiem; skup żywca wołowego był wyższy o 12,9%, żywca wieprzowego o 1,6%, a żywca

drobiowego o 10,0%. W sierpniu br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 21,4 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 11,0% mniej niż przed miesiącem, ale o 14,8% więcej niż przed rokiem. Skup bydła i drobiu w ujęciu miesięcznym był mniejszy, a w ujęciu rocznym większy. Podaż trzody chlewnej zmniejszyła się w skali miesiąca i roku.

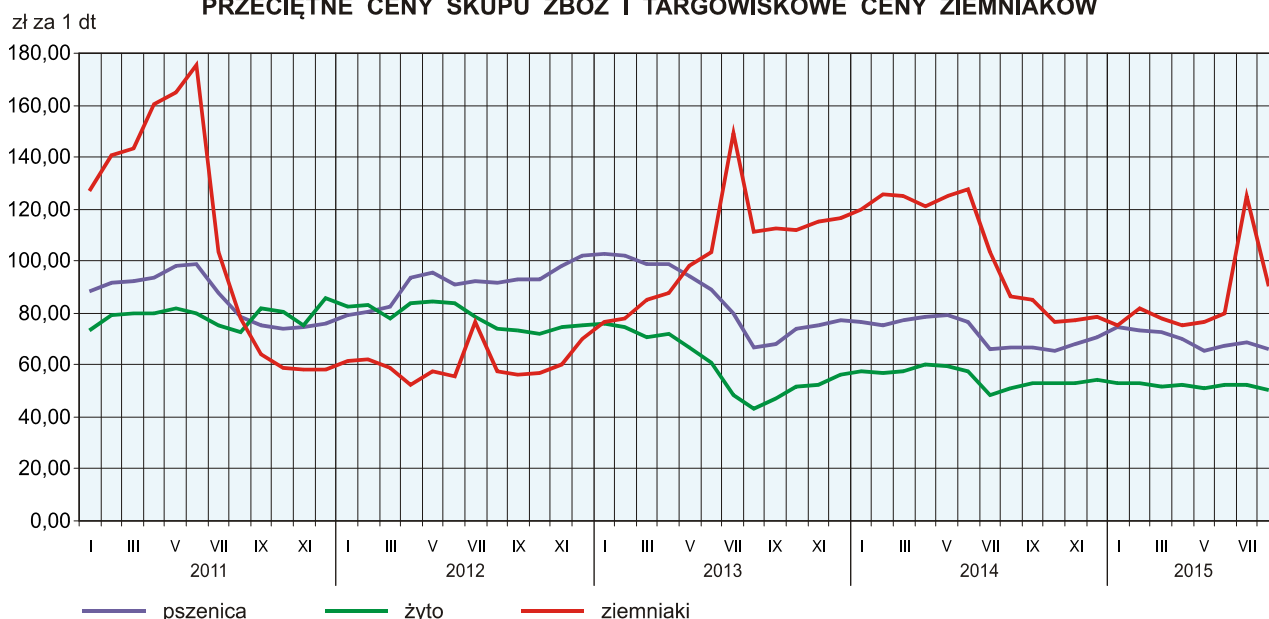
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VIII 2015			I-VIII 2015		VIII 2015			I-VIII 2015	
	zł	VIII 2014 = 100	VII 2015 = 100	zł	I-VIII 2014 = 100	zł	VIII 2014 = 100	VII 2015 = 100	zł	I-VIII 2014 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	66,05	99,0	95,8	69,66	94,8	72,50	91,8	98,7	73,18	89,3
żyto	50,55	98,5	96,3	51,44	92,5	57,50	106,0	107,3	52,69	89,6
Ziemniaki ^b za 1 dt	42,50	157,3	57,8	61,57	79,6	90,17	104,5	72,1	85,15	73,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,16	102,3	102,4	6,29	102,3	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,40	84,5	99,7	4,54	87,8	.	x	x	.	x
drób	4,16	91,6	101,6	3,87	96,0	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	129,55	83,9	89,6	145,37	91,7
Mleko za 1 hl	101,05	82,1	99,3	107,23	76,9	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach — jadalne.

W sierpniu br., producenci z województwa kujawsko-pomorskiego uzyskiwali niższe niż przed miesiącem ceny za dostarczone do skupu pszenicę (o 4,2%) i żyto (o 3,7%). Średnie ceny tych zbóż były również niższe od ubiegłorocznych; odpowiednio o 1,0% i o 1,5%. W obrocie targowiskowym odnotowano spadek cen pszenicy o 1,3% w skali miesiąca i o 8,2% w skali roku. Średnie ceny żyta odwrotnie były wyższe od uzyskiwanych przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 7,3% i o 6,0%.

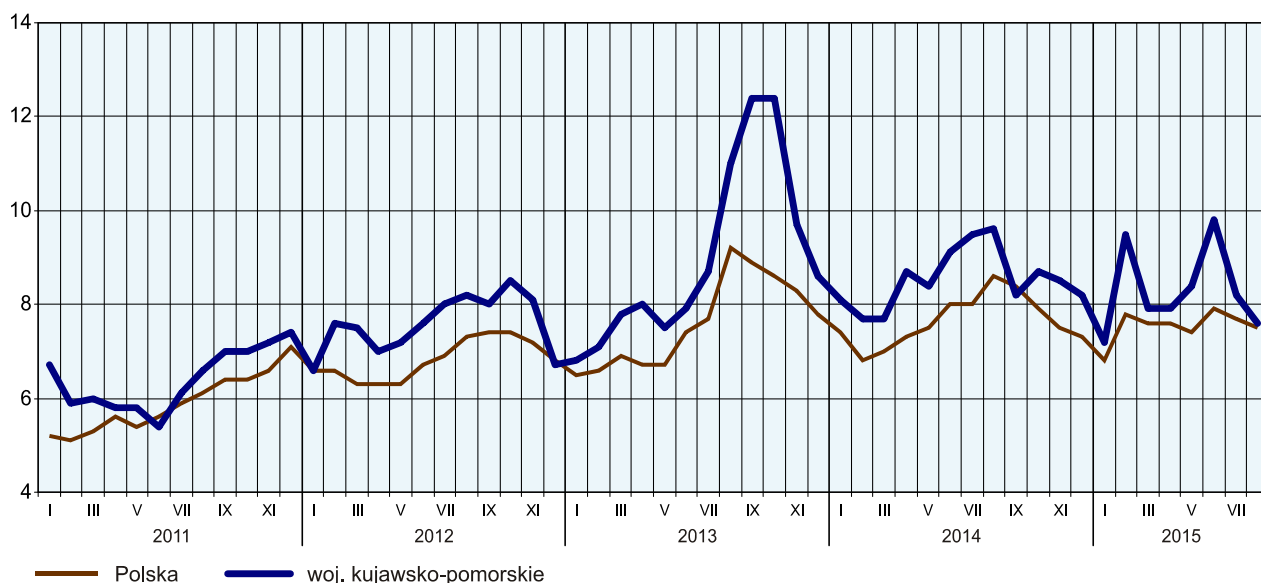
PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

W sierpniu br., średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 42,50 zł, tj. o 42,2% mniej niż przed miesiącem i o 57,3% więcej niż przed rokiem. Przeciętne ceny ziemniaków na targowiskach w sierpniu br. wyniosły 90,17 zł i obniżyły się w skali miesiąca o 27,9%, a w skali roku wzrosły o 4,5%.

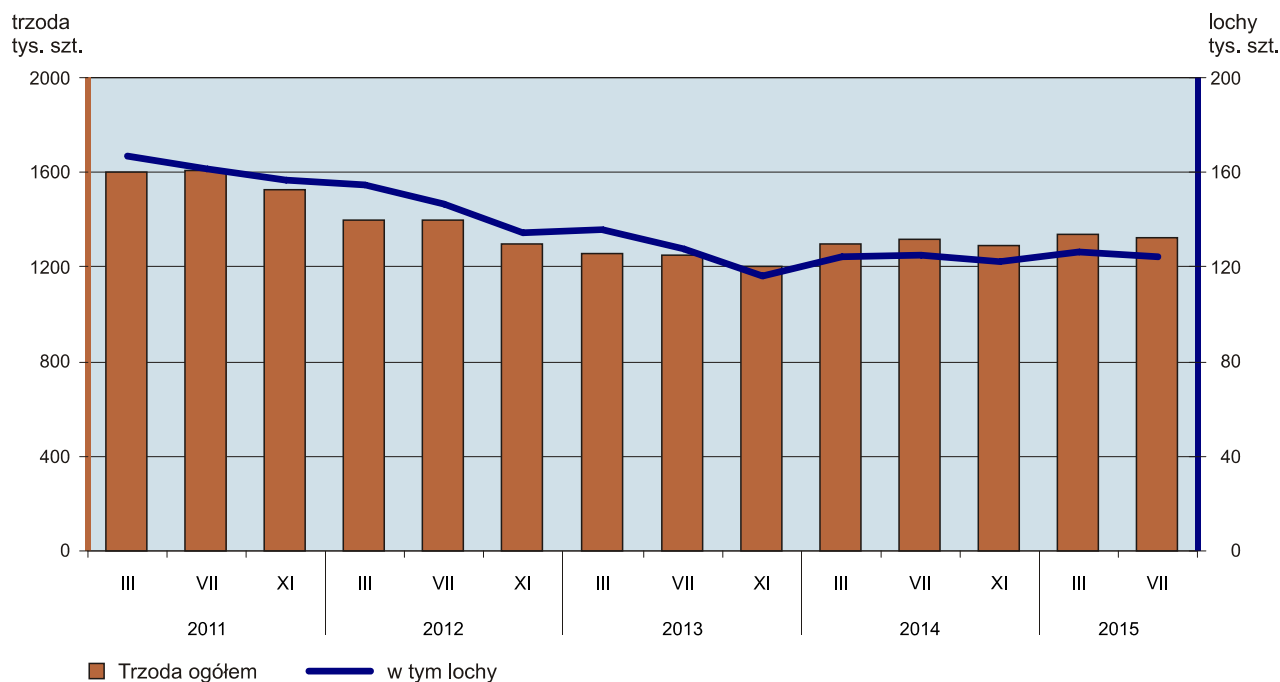
W sierpniu br. w skali miesiąca odnotowano spadek cen żywca wieprzowego w skupie; za 1 kg tego surowca płacono 4,40 zł (mniej o 0,3%). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego również były niższe — o 15,5%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

Spadek cen żywca wieprzowego w skupie i jednoczesny wzrost cen żyta na targowiskach skutkowałam pogorszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z lipcem br. W sierpniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 7,6 kg żyta na targowiskach, wobec 8,2 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 9,6). Średnie ceny za prosię przeznaczone do dalszego chowu obniżyły się w skali miesiąca o 10,4% (do 129,55 zł/szt) i były równocześnie niższe w ujęciu rocznym o 16,1%.

POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ

Wyniki reprezentacyjnego badania trzody chlewnej wskazują, iż na początku czerwca br. pogłowie trzody chlewnej liczyło 1325,0 tys. sztuk; było o 1,1% niższe niż w marcu br. i o 0,3% wyższe niż w czerwcu 2014 r. Stado loch na chów zmniejszyło się w skali roku o 0,5%, w tym pogłowie loch próśnych o 2,4%.

W porównaniu z wynikami badania z marca br. odnotowano również spadek pogłowia wynoszący odpowiednio 1,6% i 1,3%. Pogłowia grup decydujących o wielkości produkcji, tj. warchlaków i trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (tuczników), w ujęciu rocznym zwiększyło się łącznie o 3,1%, a w stosunku do marca br. obniżyło się o 2,1%. Rozpatrując te grupy oddzielnie można stwierdzić, że pogłowia warchlaków zwiększyło się w obu analizowanych okresach odpowiednio o 5,8% i o 9,2%. Pogłowia tuczników w ciągu roku zwiększyło się o 0,9%, a w stosunku do marca br. obniżyło się o 9,8%. Stado prosiąt liczyło 369,6 tys. sztuk, tj. o 5,2% mniej niż w czerwcu ub. roku i o 1,4% więcej niż w marcu br.

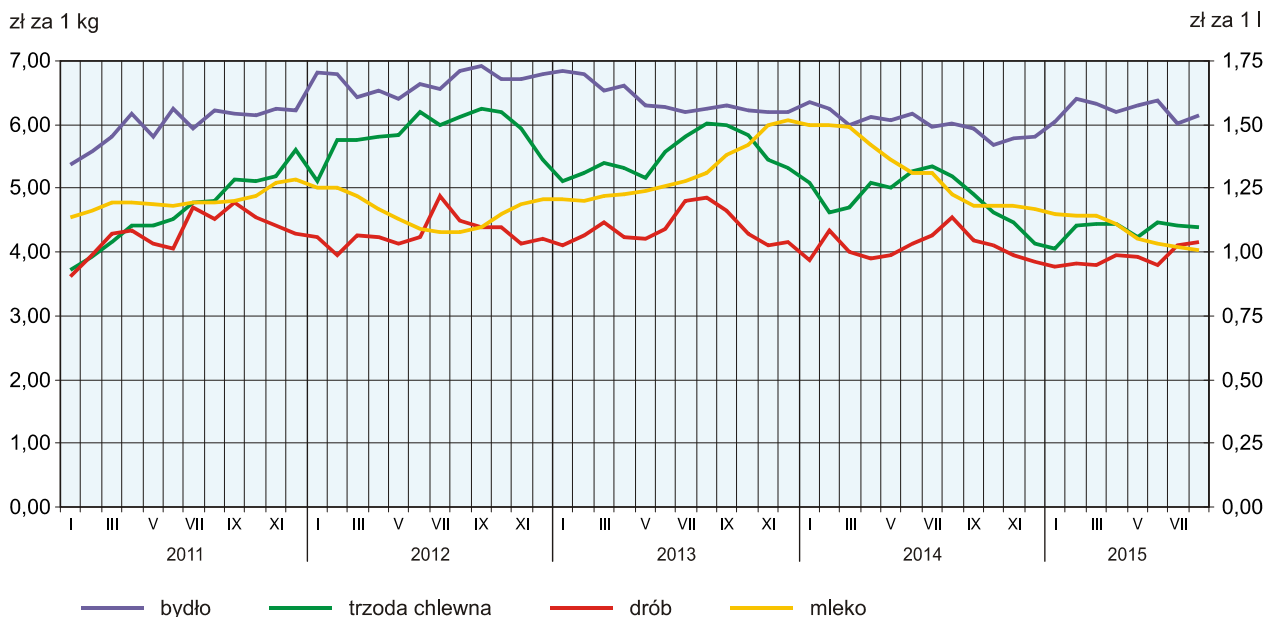
Pogłowia trzody chlewnej według stanu w czerwcu 2015 r. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	W sztukach	W odsetkach	VI 2014 = 100	III 2015 = 100
O g ó ł e m	1325008	100,0	100,3	98,9
Prosięta o wadze do 20 kg	369565	27,9	94,8	101,4
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	374071	28,2	105,8	109,2
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:				
na ubój	453305	34,2	100,9	90,2
na chów	128067	9,7	99,7	98,5
w tym lochy	124472	9,4	99,5	98,4
w tym prośne	84957	6,4	97,6	98,7

Przeciętne ceny skupu drobiu rzeźnego w sierpniu br. (4,16 zł/dt) były wyższe w odniesieniu do lipca br. o 1,6%, a w porównaniu z sierpniem ub. roku niższe o 8,4%.

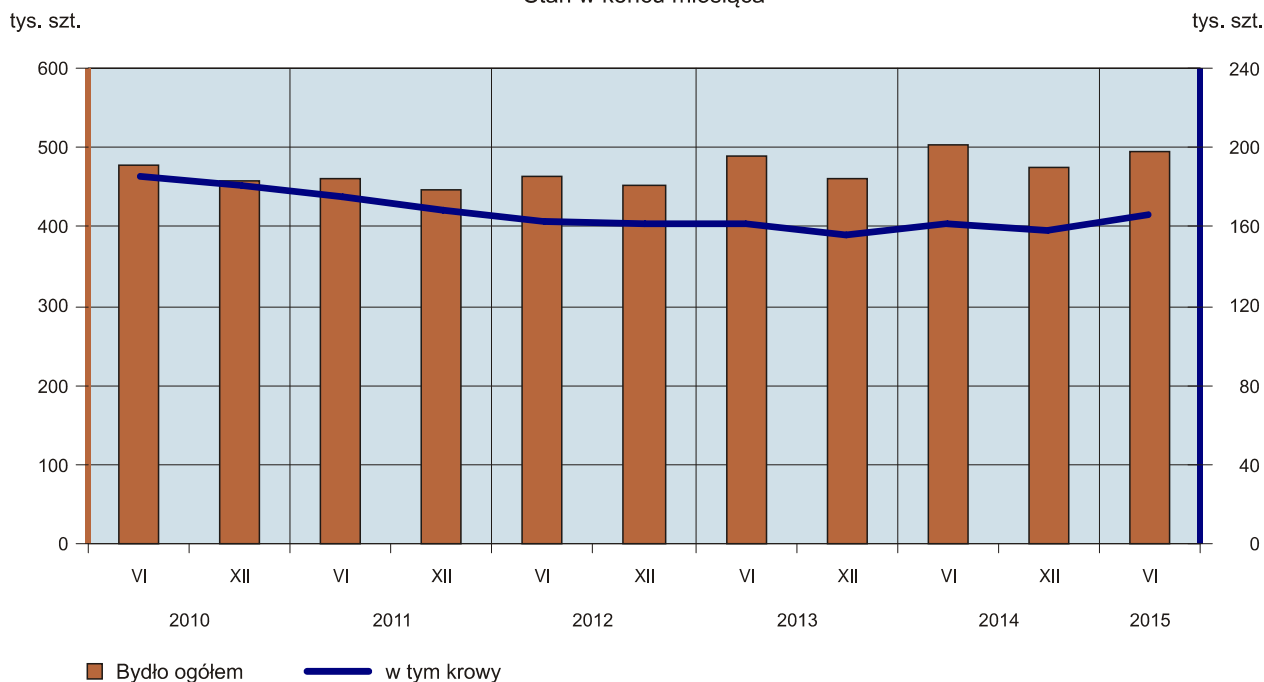
W opisywanym miesiącu przeciętna cena żywca wołowego wzrosła w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,4%, do poziomu 6,16 zł. W ujęciu rocznym również odnotowano wzrost, który wyniósł 2,3%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Pogłowia bydła w czerwcu 2015 r. wynosiło 495,7 tys. sztuk i było o 1,6% niższe niż przed rokiem, a w porównaniu z liczebnością stada w grudniu ub. roku wyższe o 4,1%. Pogłowia cieląt w wieku poniżej 1 roku zmniejszyło się w ciągu roku o 3,8%, a w porównaniu z grudniem 2014 r. zwiększyło się o 10,5% do poziomu 155,4 tys. sztuk. Stado młodego bydła w wieku 1-2 lat odwrotnie — powiększyło się w stosunku do poprzedniego roku o 0,8%, a w stosunku do grudnia 2014 r. odnotowano spadek o 0,2%. Pogłowia krów oraz krów mlecznych zwiększyło się w obu analizowanych okresach; w ciągu roku odpowiednio o 2,6% i 4,5%, a w porównaniu z grudniem 2014 r. o 4,4% i o 2,6%.

POGŁOWIE BYDŁA
Stan w końcu miesiąca

Pogłowie bydła według stanu w czerwcu br. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	W sztukach	W odsetkach	VI 2014 = 100	XII 2014 = 100
O g ó ł e m	495687	100,0	98,4	104,1
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	155445	31,4	96,2	110,5
Młode bydło w wieku 1-2 lat	147411	29,7	100,8	99,8
Bydło w wieku 2 lat i więcej	192832	38,9	98,4	102,7
w tym krowy	165581	33,4	102,6	104,4
w tym mleczne	154956	31,3	104,5	102,6

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 531,4 mln l i był o 1,1% mniejszy niż w analogicznym okresie 2014 r. W sierpniu br. dostawy mleka do skupu były mniejsze w ujęciu miesięcznym i rocznym odpowiednio o 2,9% i o 1,4%. Ceny mleka w skupie od początku bieżącego roku obniżyły się; średnie ceny tego surowca w sierpniu ukształtowały się na poziomie 101,05 zł za 100 l, tj. niższym niż przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 0,7% i o 17,9%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim w sierpniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 4020,6 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 4,0% oraz niższa w porównaniu z poprzednim miesiącem o 6,3%.

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu miała wpływ największa, stanowiąca 96,0% udziału, sekcja tj. przetwórstwo przemysłowe, w której odnotowano wzrost w porównaniu z sierpniem ub. roku o 3,8%. Wzrost odnotowano również w dostawie wody i gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 12,2%, przy 2,6% udziale w produkcji przemysłowej).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

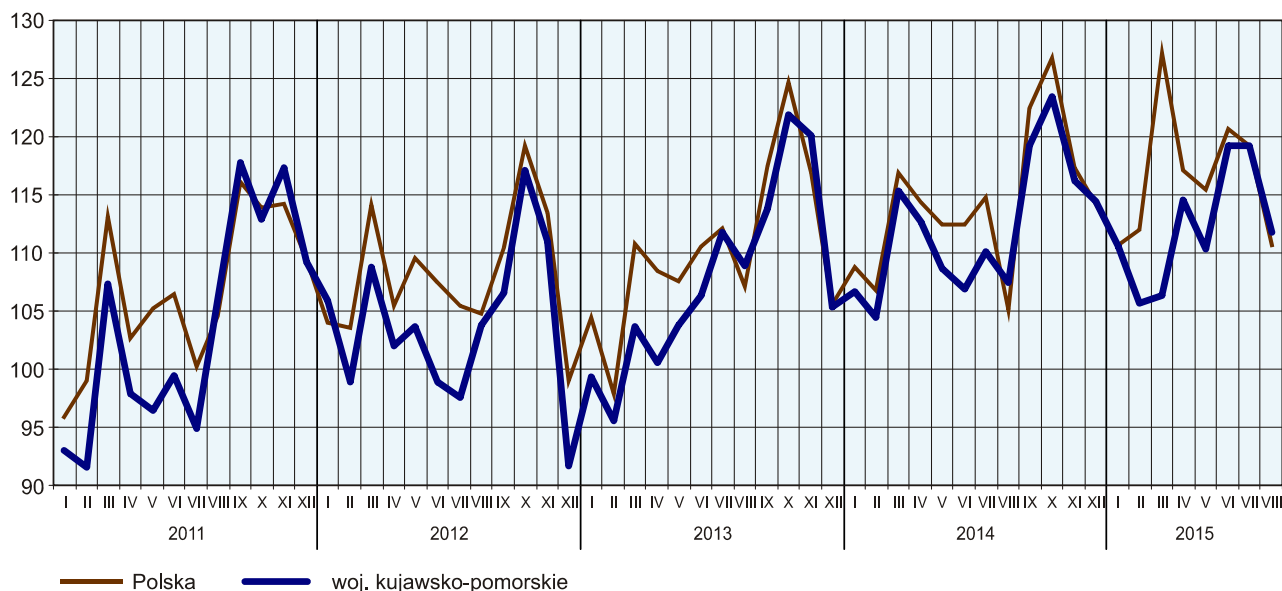
Wyszczególnienie	VIII 2015	I–VIII 2015	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
O g ó ł e m	104,0	105,7	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	103,8	105,7	95,8
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	95,2	95,7	24,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	104,3	104,7	1,6
produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,0	102,5	13,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	95,5	96,8	1,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	107,6	118,6	11,3
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	119,3	115,7	10,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	96,0	98,8	1,4
produkcja wyrobów z metali ^Δ	111,4	110,0	9,7
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	94,2	112,7	3,2
produkcja mebli	105,3	106,7	4,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	112,2	109,2	2,4

Wyższy niż w sierpniu 2014 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 19 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie sierpniowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in.: w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 19,3%), w produkcji wyrobów z metali (o 11,4%), w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,6%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 5,8%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 4,8%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w sierpniu br. (w cenach bieżących) 31,8 tys. zł i była wyższa niż przed rokiem (w cenach stałych) o 1,7% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,3%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 3,0%).

W okresie od stycznia do sierpnia 2015 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 33355,6 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 5,7% niż w analogicznym okresie ub. roku. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie miały działy zajmujące się produkcją chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 18,6%) oraz produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 15,7%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji artykułów spożywczych (o 4,3%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (przeciętna miesięczna 2010=100; ceny stałe)

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło w sierpniu 2015 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w sierpniu 2015 r. wyniosła 544,1 mln zł i była wyższa o 12,9% niż w sierpniu 2014 r. i wyższa o 4,9% niż w lipcu br. (przed rokiem odpowiednio spadek o 11,0% i o 14,7%).

W sierpniu 2015 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, ukształtowała się na poziomie 29,0 tys. zł i była o 26,7% wyższa niż przed rokiem. Wzrost wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 1,2% i spadku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 10,9%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w sierpniu 2015 r. ukształtowała się na poziomie 356,6 mln zł (65,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była wyższa o 13,2% w porównaniu z sierpniem 2014 r. (wówczas niższa o 3,7%). Na zwiększenie produkcji budowlano-montażowej w skali roku wpłynęły podmioty specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz podmioty, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2015	I–VIII 2015	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
O g ó ł e m	113,2	96,6	100,0
Budowa budynków ^A	121,1	122,1	37,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	139,8	83,2	32,5
Roboty budowlane specjalistyczne ...	79,5	88,7	29,9

W porównaniu z lipcem br. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zwiększyła się o 20,8%. Wzrost w skali miesiąca zanotowano w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 74,7%), natomiast spadek w dwóch działach budownictwa, tj. w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne o 2,6% oraz w jednostkach, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków — spadek o 2,0%.

Udział produkcji budowlano-montażowej w sierpniu 2015 r. na tle kraju wyniósł 5,0%, co plasuje województwo na 8 miejscu w kraju.

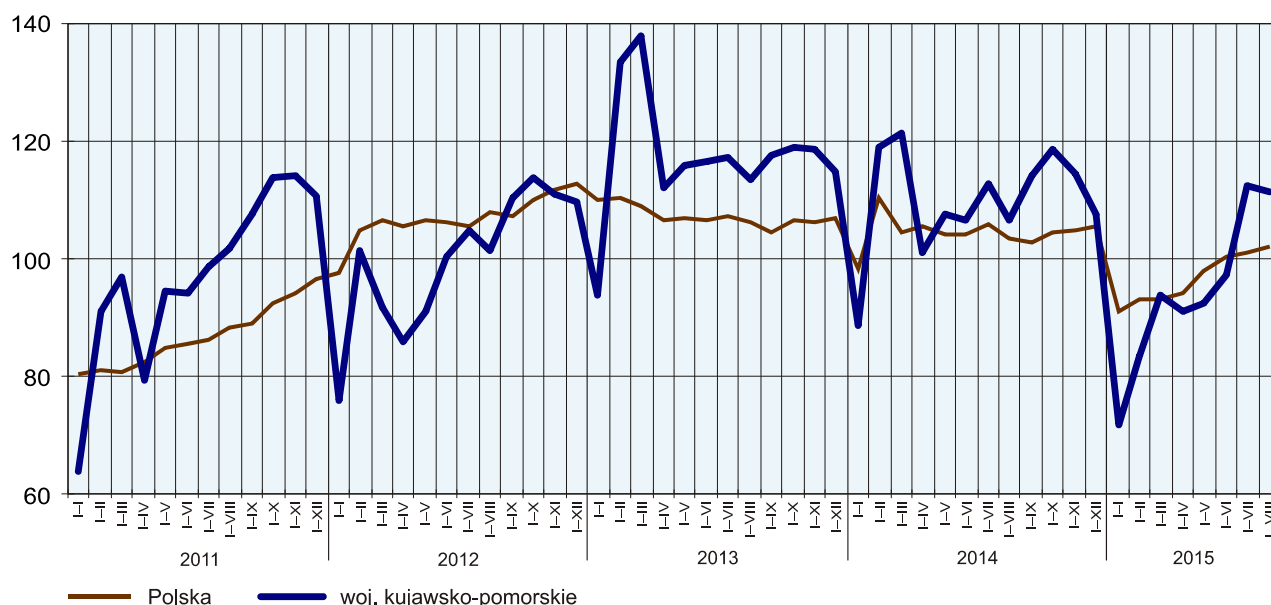
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W sierpniu 2015 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (wzrost o 46,5%) oraz liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 29,2%), zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (spadek o 44,1%).

Według wstępnych danych⁵, w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 551 lokali, czyli o 175 mieszkań więcej niż przed rokiem (o 46,5%). W badanym miesiącu efekty lepsze niż przed rokiem zanotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (wzrost o 69,7%) i indywidualnym (o 9,4%). Najwięcej mieszkań w badanym miesiącu przekazali inwestorzy budujący mieszkania indywidualne — 302 lokale (54,8% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto oddano do użytkowania 168 mieszkań w budownictwie na sprzedaż lub wynajem (30,5%), 57 mieszkań społecznych czynszowych (10,3%) oraz 24 mieszkania komunalne (4,4%).

⁵ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
(analogiczny okres 2010=100)

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim w sierpniu 2015 r. stanowiły 4,8% efektów krajowych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–sierpień 2015 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VIII 2014 = 100	
O g ó ł e m	4069	100,0	104,4	99,5
Indywidualne	2467	60,6	100,3	129,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1201	29,5	98,8	55,5
Spółeczne czynszowe	263	6,5	208,7	47,6
Komunalne	94	2,3	102,2	42,7
Zakładowe	44	1,1	15 razy	63,9

W okresie styczeń–sierpień 2015 r. oddano do użytkowania 4069 mieszkań, tj. o 4,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. *Pod względem liczby mieszkań oddanych do użytkowania Kujawsko-Pomorskie zajęło 9 pozycję wśród wszystkich województw.* Znaczny wzrost odnotowano w budownictwie zakładowym oraz mniejszy — w społecznym czynszowym, komunalnym oraz indywidualnym, natomiast spadek liczby mieszkań odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

W okresie styczeń–sierpień 2015 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 99,5 m² i była mniejsza o 1,9 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie indywidualnym. Wzrost przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania odnotowano w budownictwie komunalnym oraz indywidualnym, natomiast spadek w budownictwie zakładowym, społecznym czynszowym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Toruniu (832) oraz w powiecie bydgoskim (544) i toruńskim (417), natomiast najmniej w powiecie wąbrzeskim (29) oraz radziejowskim (32).

W okresie styczeń–sierpień 2015 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie: żnińskim (146,2 m²), włocławskim (145,9 m²) i świeckim (142,5 m²).

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW
W OKRESIE STYCZEŃ–SIERPIEŃ 2015 R.**

Najmniejsze lokale czyli poniżej 80 m², przekazano w Toruniu (59,1 m²), powiecie brodnickim (75,2 m²), w Bydgoszczy (77,9 m²) oraz we Włocławku (79,9m²).

W sierpniu 2015 r. starostwa powiatowe **wydały pozwolenia lub przyjęły zgłoszenia** z projektem budowlanym na budowę 770 mieszkań i było to o 29,2% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń (46,6% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnych (46,1%).

W badanym miesiącu zmniejszyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 44,1%, tj. do poziomu 355). Najwięcej mieszkań (94,1% ogólnej liczby) budowanych było w budownictwie indywidualnym.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń–sierpień 2015 r.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VIII 2014 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VIII 2014 = 100
O g ó ł e m	5101	100,0	93,3	3834	100,0	90,5
Indywidualne	2874	56,3	106,4	2566	66,9	103,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2142	42,0	80,3	1215	31,7	87,9
Komunalne	85	1,7	250,0	53	1,4	45,7

W ciągu ośmiu miesięcy br. zarówno wśród mieszkań, których budowę rozpoczęto, jak i mieszkań na budowę których wydano pozwolenia przeważały mieszkania indywidualne.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W sierpniu 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano wzrost (w cenach bieżących) w ujęciu rocznym sprzedaży detalicznej o 7,0% i sprzedaży hurtowej — o 1,8%.

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy wzrost **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano w grupach: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 40,7%), meble, RTV, AGD (o 30,5%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 21,2%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 20,8%). Wśród badanych grup produktów spadek sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym dotyczył jednej grupy — prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 34,6%).

W porównaniu z lipcem 2015 r. przychody ze sprzedaży detalicznej wzrosły o 1,2%. Największy wzrost sprzedaży detalicznej dotyczył grup: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 18,8%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 9,4%). Największy spadek sprzedaży wystąpił w grupach: włókno, odzież, obuwie (o 8,7%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 7,6%) i farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny (o 6,0%).

Sprzedaż detaliczna w okresie styczeń–sierpień 2015 r. była o 3,2% wyższa niż w analogicznym okresie 2014 r.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2015	I–VIII 2015	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m^a	107,0	103,2	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	120,8	115,2	15,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	121,2	114,5	13,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	140,7	137,2	1,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,6	99,3	37,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	103,5	102,9	4,7
Włókno, odzież, obuwie	103,7	124,1	3,6
Meble, RTV, AGD	130,5	136,5	1,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	65,4	53,1	2,0
Pozostałe	100,9	90,8	15,8

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w sierpniu 2015 r. była niższa o 1,3% niż przed rokiem i o 2,6% niż przed miesiącem, a w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio spadek o 3,8% i o 1,3%.

Sprzedaż hurtowa w okresie styczeń–sierpień 2015 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku w przedsiębiorstwach handlowych i hurtowych, odpowiednio wzrosła o 2,8% i spadła o 0,9%.

Opracowanie merytoryczne – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych (tel. 52 366 93 03);

Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy; Wydział Badań Ankietowych

Redakcja merytoryczna, techniczna, korekta, skład komputerowy i grafika:

Anna Nakielska, Jacek Pruski

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem Małgorzaty Rybak

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 366 94 00

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2014 r. B – 2015 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	240,1	239,5	239,6	238,6	238,6	238,9	238,6	239,3	239,3	239,7	239,7	240,1
	B	240,4	241,4	241,1	241,2	241,4	241,9	241,3	241,9				
poprzedni miesiąc = 100	A	99,7	99,8	100,1	99,6	100,0	100,1	99,9	100,3	100,0	100,2	100,0	100,2
	B	100,1	100,4	99,9	100,0	100,1	100,2	99,8	100,3				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	98,7	98,5	98,7	98,7	98,9	99,1	99,2	99,4	99,1	99,2	99,4	99,7
	B	100,1	100,8	100,6	101,1	101,2	101,3	101,1	101,1				
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	156,7	157,0	151,7	143,5	137,3	132,1	129,6	128,0	126,4	123,1	124,1	127,1
	B	133,6	133,0	127,9	127,9	115,7	109,9	107,7	105,4				
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	18,8	18,8	18,3	17,4	16,8	16,3	16,0	15,8	15,7	15,3	15,4	15,7
	B	16,4	16,3	15,8	15,1	14,5	13,8	13,6	13,3				
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	5948	6987	8483	6903	6256	5872	7860	7261	8251	7265	5071	3969
	B	5208	8326	8869	9336	9089	9148	8336	8657				
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	38	33	35	34	32	30	22	21	21	28	29	43
	B	37	27	27	20	20	17	18	16				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sekto- rze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3174,54	3154,72	3312,61	3320,53	3268,96	3332,66	3379,51	3303,00	3333,58	3417,70	3389,05	3540,60
	B	3302,97	3282,83	3345,70	3408,90	3370,80	3490,27	3553,31	3398,70				
poprzedni miesiąc = 100	A	94,4	99,4	105,0	100,2	98,4	101,9	101,4	97,7	100,9	102,5	99,2	104,5
	B	93,3	99,4	108,0	96,1	98,9	103,5	101,8	95,6				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,3	101,9	104,3	106,0	105,7	103,4	103,5	103,0	103,9	105,0	104,2	105,2
	B	104,0	104,1	107,0	102,7	103,1	104,7	105,1	102,9				
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	100,5	.	.	100,0	.	.	99,5	.	.	99,0
	B	.	.	98,4	.	.	.	.	.	.	.	.	.

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2014 r. B – 2015 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	100,8	98,3	104,3	100,8	100,1	96,5	85,4	102,5	101,5	97,7	103,3	103,0
	B	106,0	98,4	97,6	97,5	93,6	101,9	102,3	96,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	76,6	74,5	81,8	81,7	85,9	88,2	84,9	103,8	99,4	91,3	91,6	92,9
	B	97,7	97,8	91,5	88,5	82,7	87,4	104,7	98,8				
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	102,6	98,1	96,2	102,2	99,2	101,6	96,6	100,8	98,7	95,6	102,0	100,4
	B	103,7	106,2	99,0	97,9	101,4	101,5	94,1	102,4				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	93,0	91,7	91,8	92,7	96,5	98,3	96,5	96,2	94,5	91,4	93,5	93,9
	B	94,9	102,7	105,7	101,2	103,4	103,4	100,7	102,3				
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	95,9	90,7	102,1	108,1	98,3	105,4	101,4	97,2	94,6	93,9	97,1	92,1
	B	98,2	109,1	100,1	100,1	95,3	105,4	98,9	99,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,6	88,1	87,1	96,0	97,1	94,5	92,0	86,5	82,0	79,3	82,3	77,7
	B	79,7	95,8	93,9	87,0	84,4	84,4	82,4	84,5				
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta													
	A	8,1	7,7	7,7	8,7	8,4	9,1	9,5	9,6	8,2	8,7	8,5	8,2
	B	7,2	9,5	7,9	7,9	8,4	9,8	8,2	7,6				
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,5	97,8	110,4	97,7	96,4	98,4	102,9	97,5	111,1	103,5	94,2	98,5
	B	96,5	96,1	115,6	93,4	96,2	108,1	99,9*	93,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,5	110,5	111,2	112,0	104,7	101,2	98,3	98,6	105,0	101,3	96,7	108,7
	B	103,3	101,5	106,3	101,7	101,5	111,5	108,3*	104,0				
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	30,9	110,0	134,3	86,8	151,2	131,3	87,0	86,7	139,4	93,7	85,9	145,1
	B	30,9	90,8	135,0	152,0	97,0	107,0	96,2	120,8				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	116,0	116,2	144,6	95,6	100,2	130,2	92,7	96,3	118,6	66,5	93,5	96,5
	B	96,6	79,8	80,2	140,5	90,2	73,5	81,3	113,2				

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2014 r. B – 2015 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)												
..... A	631	1146	1728	2090	2552	2956	3522	3898	4478	5097	5672	6248
..... B	511	806	1335	1878*	2194*	2691*	3518*	4069				
analogiczny okres poprzedniego roku = 100												
..... A	94,5	89,1	88,0	90,1	92,7	91,3	96,0	94,2	97,2	100,0	97,3	93,7
..... B	81,0	70,3	77,3	88,6	85,4	91,4	100,2	104,4				
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100												
..... A	84,5	96,6	115,2	101,7	93,3	100,0	104,2	96,6	102,1	106,4	89,0	116,9
..... B	81,2	100,8	118,9	100,3	94,3	102,5	99,1	101,2				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100												
..... A	102,7	95,7	92,1	91,6	88,6	90,5	93,2	91,2	98,5	97,3	93,9	101,5
..... B	97,6	101,8	105,0	103,6	104,8	107,4	102,2	107,0				
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :												
brutto ^c (w %)												
..... A	.	.	6,0	.	.	4,6	.	.	4,6	.	.	4,6
..... B	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	.	.	.	.
netto ^d (w %)												
..... A	.	.	5,1	.	.	4,0	.	.	3,9	.	.	3,9
..... B	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)												
..... A	.	.	483,6	.	.	1285,3	.	.	2188,2	.	.	3538,9
..... B	.	.	629,7	.	.	1487,4	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)												
..... A	.	.	97,5	.	.	119,7	.	.	122,8	.	.	136,6
..... B	.	.	130,2	.	.	115,7	.	.	.	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)												
..... A	191220	191454	191645	191559	191681	191895	191684	191584	191865	192042	192013	192053
..... B	191753	191936	191696	191844	192110	192816	193125	193369				
w tym spółki handlowe												
..... A	13583	13654	13720	13775	13832	13907	13976	14025	14113	14186	14246	14311
..... B	14393	14474	14586	14661	14733	14834	14913	14997				
w tym z udziałem kapitału zagranicznego												
..... A	1794	1796	1799	1801	1807	1816	1811	1814	1816	1820	1819	1815
..... B	1817	1821	1823	1830	1825	1825	1827	1829				

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.